

Pan Marian Partyka
Wójt Gminy Baćkowice

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w dniach od 14 stycznia do 4 kwietnia 2013 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Baćkowice w wybranych okresach od 2009 roku do dnia przeprowadzenia kontroli, ze szczególnym uwzględnieniem działalności w 2012 roku. Protokół kontroli omówiono i przekazano Wójtowi Gminy w dniu 4 kwietnia 2013 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. W dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem Nr 129/2012 Wójta Gminy z dnia 10 sierpnia 2012 roku nie określono:

- wykazu faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych (dzienników częściowych), co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²,
- wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o rachunkowości,
- opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości,
- zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia” na których ujmowane są zobowiązania z tytułu wydatków budżetowych oraz

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1113

² Dz. U. z 2013 r. poz. 330

należności z tytułu dochodów budżetowych, według klasyfikacji dochodów i wydatków, za wyjątkiem konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, co narusza § 15 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³,

– zasad funkcjonowania kont w zakresie ewidencji podatków i opłat na poszczególnych kontach, tj. nie dostosowano zasad funkcjonowania kont Urzędu do przepisów rozdziału 2 „Księgi rachunkowe i plan kont” rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁴.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 1

1.1 Opracować prawidłowo oraz w sposób kompletny dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.2 Przestrzegać obowiązku bieżącego aktualizowania polityki rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, dostosowując dokumentację przyjętych zasad rachunkowości do zmian przepisów prawa, jak również potrzeb jednostki.

2. W zakresie sporządzania raportów kasowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

– operacje gospodarcze polegające na pobraniu i przyjęciu do kasy gotówki na wydatki bieżące ewidencjonowano Wn 101 „Kasa”, Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” z jednoczesnym ujęciem Wn 400, Ma 101 poszczególnych wydatków rozchodowanych w raporcie kasowym, co narusza art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.,

– w raportach kasowych z wydatków budżetowych wystąpiły przypadki nie wskazania rodzaju dowodu i jego symbolu lub numeru identyfikacyjnego, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 20 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą kasjer oraz Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 2

2.1 Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., a w szczególności operacje

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 289, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

⁴ Dz. U. Nr 208, poz. 1375

gospodarze polegające na pobraniu z rachunku bankowego i przyjęciu do kasy środków pieniężnych na wydatki bieżące ewidencjonować:

- pobranie środków w wyniku realizacji czeku (środki pieniężne w drodze):

Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

- przyjęcie gotówki do kasy:

Wn 101 „Kasa”,

Ma 141 „Środki pieniężne w drodze”.

2.2 Zobowiązać kasjera do zamieszczania w raportach kasowych numeru dowodu źródłowego na podstawie, którego dokonano zapisu, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 20 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

3. Nie zapewniono ciągłości przenoszenia sald przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych Urzędu przy użyciu komputera. Salda kont 800 i 860, wynikające z ksiąg rachunkowych według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. nie zostały ujęte w tej samej wysokości w otwartych na 2012 r. w księgach rachunkowych. Nieprawidłowość narusza art. 5 ust. 1 oraz art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy

Wniosek pokontrolny Nr 3

3.1 Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

3.2 Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów i sald, stosownie do art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

4. W 2012 roku nie sporządzano za poszczególne okresy sprawozdawcze zestawień obrotów dzienników częściowych, co narusza art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym jeżeli stosuje się dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, to należy sporządzić zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy. Ponadto prowadzone dzienniki nie zawierają danych umożliwiających ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść poszczególnych zapisów, co narusza art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 4

4.1 Sporządzać zestawienia obrotów dzienników częściowych, grupujących zdarzenia według ich rodzajów za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

4.2 W dzienniku ujmować dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, stosownie do art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

5. Zapisy księgowe w dzienniku, na kontach księgi głównej i ksiąg pomocniczych nie pozwalają na jednoznaczne ich powiązanie ze źródłowymi dowodami księgowymi. W dzienniku w kolumnie „Nr dowodu” wpisywano ten sam numer dla kilku lub kilkunastu zapisów księgowych, podczas gdy poszczególnym dowodom źródłowym w ogóle nie nadano numerów, które powinny być uwidocznione w ewidencji księgowej. W konsekwencji dowody księgowe, na podstawie których dokonywano zapisów w dzienniku ujmowano w księgach rachunkowych bez nadanego numeru identyfikacyjnego. Nieprawidłowość narusza art. 14 ust. 2, art. 23 ust. 4 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Ponadto zapisy księgowe dotyczące wpływów dochodów budżetowych dokonywano zbiorczo bez sporządzenia zbiorczych dowodów księgowych, w których poszczególne operacje byłyby pojedynczo wymienione, co narusza art. 20 ust. 3 pkt 1 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 5

5.1 Zapisów księgowych dokonywać w sposób zapewniający identyfikację dowodów i sposobu ich zapisywania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych i umożliwiającą ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, stosownie do art. 14 ust. 2, art. 23 ust. 4 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

5.2 Łącznych zapisów w dzienniku dokonywać na podstawie zbiorczych dowodów księgowych obejmujących wymienione pojedynczo dowody źródłowe, zgodnie z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

6. W 2012 roku nie prowadzono kont ksiąg pomocniczych (ewidencji analitycznej) do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według podziałek klasyfikacji budżetowej, co narusza art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵ oraz zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 221 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Nie prowadzono również ksiąg pomocniczych (ewidencji analitycznej) do konta 800 „Fundusz jednostki” według tytułu zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, co narusza zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej do tego konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 6

6.1 Ewidencję wszystkich rozrachunków z tytułu dochodów i wydatków budżetowych prowadzić według podziałek klasyfikacji budżetowej, celem umożliwienia prawidłowego

⁵ Dz. U. Nr 20, poz. 103

sporządzania sprawozdań na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

6.2 Prowadzić księgi pomocnicze (ewidencję analityczną) do konta 800 „Fundusz jednostki” według tytułu zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, stosownie zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do tego konta określonych w załączniku nr 3 do w/w rozporządzenia, celem umożliwienia prawidłowego sporządzenia sprawozdania „Zestawienia zmian w funduszu”, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

7. W 2012 roku na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” nie dokonywano na bieżąco zapisów zaangażowania wydatków budżetowych, Zaangażowanie wydatków budżetowych na stronie Ma ewidencjonowano w momencie zapłaty do wysokości zrealizowanego wydatku, zamiast na podstawie zawartych umów. Ewidencjonowanie zaangażowania pod datą zapłaty narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych⁶, zgodnie z którym w księgach rachunkowych ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów także zaangażowanie środków. Powyższy sposób dokonywania zapisów na koncie 998 narusza zasady funkcjonowania tego konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., zgodnie z którymi służy ono do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym - na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Odpowiedzialności za nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 7

W księgach rachunkowych na bieżąco ujmować zaangażowanie wydatków na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, tj. przed dokonaniem wydatku, pod faktyczną datą powstania zaangażowania, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

8. Wystąpiły przypadki, że w księgach rachunkowych Urzędu nieterminowo ujmowano koszty dotyczące poszczególnych okresów sprawozdawczych:

a) Dowody księgowo o numerach: 1, 25, 24, 23, 22 dotyczyły kosztów miesiąca lipca 2012 roku na łączną kwotę 4.687,31 zł, a zostały ujęte w księgach rachunkowych Urzędu miesiąca sierpnia 2012 roku. Faktury wpłynęły do Urzędu w terminie umożliwiającym

⁶ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

terminowe ujęcie zdarzeń w księgach rachunkowych w okresie sprawozdawczym, którego dotyczyły.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

b) W m-cu maju 2012 roku na koncie 011 „Środki trwałe” w korespondencji z kontem 080 „Środki trwałe w budowie (Inwestycje)” ujęto operacje gospodarcze dotyczące zwiększenia stanu środków trwałych na łączną kwotę 5.769.580,86 zł uzyskanych w wyniku zakończonych inwestycji („Rewitalizacja centrum miejscowości Baćkowice celem zwiększenia jej atrakcyjności osadniczej turystycznej i społeczno-gospodarczej – ETAP I” na kwotę 1.072.156,49 zł, Budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego „Nieskurzów” w miejscowości Nieskurzów Stary gmina Baćkowice na kwotę 4.173.705,06 zł, „Odnowa miejscowości Modliborzyce poprzez remont chodników i parkingów oraz świetlicy wiejskiej” na łączną kwotę 523.719,31 zł), przekazanych do użytkowania protokołami końcowego odbioru robót budowlanych w grudniu 2010 r. oraz w listopadzie i grudniu 2011 roku. Dowody „OT” przyjęcia środka trwałego sporządzono ze znaczną zwłoką (w dniu 31.12.2011 r. i 10.05.2012 r.), tj. po upływie od pięciu do siedemnastu miesięcy od daty przyjęcia środków do użytkowania.

c) Do ewidencji księgowej miesiąca grudnia 2012 roku na koncie 011 „Środki trwałe” wprowadzono zmniejszenia w stanie środków trwałych z tytułu sprzedaży 5 działek budowlanych o numerach 586/8, 586/3, 586/6, 586/4, 586/5 z opóźnieniem od jednego do siedmiu miesięcy od terminu zawarcia umowy sprzedaży.

Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości w pkt b i c ponosi inspektor ds. drogownictwa.

Wniosek pokontrolny Nr 8

8.1 Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

8.2 Zapewnić właściwy obieg dowodów księgowych mając na uwadze, aby dowody przyjęcia środków trwałych OT były sporządzone i przekazywane do referatu finansowego w terminie umożliwiającym wprowadzenie zdarzeń do ksiąg rachunkowych poszczególnych okresów sprawozdawczych.

9. W wyniku porównania sald na kontach księgi głównej 011 – „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe” z saldami kont ksiąg pomocniczych prowadzonymi do tych kont (księga inwentarzowa) stwierdzono, że ewidencja analityczna do konta 011 nie jest zgodna z ewidencją syntetyczną – suma sald z ewidencji analitycznej (księgi inwentarzowej) wynosi 27.816.258,84 zł, natomiast wg konta 011 księgi głównej saldo wynosi 24.763.025,01 zł i jest niezgodne o kwotę 3.053.233,83 zł. Ewidencja analityczna do konta 013 nie jest zgodna z ewidencją syntetyczną – suma sald z ewidencji analitycznej (księgi inwentarzowej) wynosi 203.132,52 zł, natomiast wg konta 013 księgi głównej saldo wynosi 178.404,45 zł i jest

niezgodna o kwotę 24.728,07 zł. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 9

Salda i zapisy na kontach ksiąg pomocniczych uzgadniać z saldami i zapisami kont księgi głównej, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zapewnić zgodność danych wykazanych w księdze głównej z ewidencją analityczną prowadzoną do poszczególnych kont.

10. W zakresie prowadzenia kont ksiąg pomocniczych (ewidencji analitycznej – księga środków trwałych) do konta 011 „Środki trwałe” stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) zapisy nie określają: daty wpisu, numeru inwentarzowego, daty nabycia lub przyjęcia na stan składników majątkowych, charakterystyki identyfikującej dany środek trwały oraz numeru identyfikującego dowodu księgowego, na podstawie którego dokonano zapisu oraz wartości początkowej środka trwałego, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 ustawy o rachunkowości.

b) nie wskazano miejsca użytkowania poszczególnych środków trwałych i osób za nie odpowiedzialnych, co narusza zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 011 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 10

10.1 Zapisów w ewidencji analitycznej środków trwałych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

10.2 Księgę środków trwałych prowadzić w sposób pozwalający na ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono poszczególne środki trwałe, zgodnie z zasadami prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 011 określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

11. W bilansie jednostki – Urząd Gminy sporządzonym na dzień 31 grudnia 2011 roku wykazano dane niezgodnie z treścią ekonomiczną, tj:

– w Aktywach bilansu:

- w Aktywach bilansu pozycja A.II.1.2 Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej wykazano kwotę 12.798.578,01 zł, zamiast 12.283.361,99 zł,

- w poz. A.II.1.3. Urządzenia techniczne i maszyny wykazano kwotę 51.592,84 zł zamiast 95.707,11 zł,

- w poz. B.II.1.2. Należności od budżetów wykazano kwotę 411,57 zł zamiast 464,92 zł,

- w poz. B.II.1.4. Pozostałe należności wykazano kwotę 439.968,13 zł zamiast 1.016.083,74zł,

- w poz. B.III.1.2. Środki pieniężne na rachunkach bankowych wykazano kwotę 614.879,20 zł zamiast 42.399,80 zł.

– W Pasywach bilansu:

- w poz. A.I. Fundusz jednostki wykazano kwotę 1.423.306,25 zł zamiast 965.091,61 zł,
- w poz. A.II.1.1. Zysk netto (+) wykazano kwotę 13.822.964,35 zł zamiast 13.834.181,44 zł,
- w poz. D.I.1.6 Sumy obce wykazano kwotę 45.412,42 zł zamiast 42.208,94 zł.

Natomiast w sprawozdaniu „Rachunek zysków i strat” jednostki (wariant porównawczy) sporządzonym na dzień 31 grudnia 2011 roku wykazano dane niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej jednostki, tj.

- w przychodach pozycja A.V. Przychody z tytułu dochodów budżetowych wykazano kwotę 18.508.010,84 zł zamiast 18.784.279,27 zł, zaniżono dane o kwotę 276.268,43 zł.
- w pozycji B.II. Zużycie materiałów i energii wykazano kwotę 360.240,57 zł zamiast 384.840,77 zł, zaniżono dane o kwotę 24.600,20 zł.
- w pozycji B.V. Wynagrodzenia wykazano kwotę 1.321.891,54 zł zamiast 1.324.591,54 zł, zaniżono dane o kwotę 2700.00 zł.
- w pozycji G.II. Odsetki wykazano kwotę 9.889,19 zł zamiast 9.271,25 zł, zawyżono o kwotę 617,94 zł.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 11

Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, wykazywać w sprawozdaniu finansowym - w tym w bilansie, rachunku zysków i strat - zgodnie z treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

12. Na dzień 30 grudnia 2011 roku inwentaryzację środków pieniężnych na rachunkach bankowych przeprowadzono w formie potwierdzenia sald. Skarbnik Gminy potwierdziła salda na rachunkach bankowych Nr 95850700044005500002440005, który wg ewidencji banku (WB Nr 2 z dnia 30.11.2011 r.) wykazywał 2644,49 zł oraz na rachunku bankowym Nr 500002443711111031204, który wg ewidencji banku (WB Nr 1 z dnia 5.12.2011 r.) wykazywał saldo 558,99 zł. Salda te nie wynikały z ewidencji księgowej Urzędu (wynosiły 0,00 zł), albowiem nie ujmowano w niej operacji (obrotów) na w/w rachunkach. Środki te zostały wykazane w bilansie w poz. D.I.1.6. Sumy obce sporządzonym na dzień 31.12.2011 roku. Posiadaczem przedmiotowych rachunków bankowych był Urząd Gminy. W zaistniałej sytuacji Skarbnik Gminy nie rozliczyła – nie ujęła w księgach różnic pomiędzy stanem rzeczywistym a stanem wykazanym w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, co narusza art. 26 ust. 1 pkt 2 oraz art. 27 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik oraz Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 12

12.1 Operacje na rachunkach bankowych udokumentowane wyciągiem bankowym ujmować w księgach rachunkowych, pod tą samą datą, stosownie do art. 24 ust. 1 i ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

12.2 Zapisów na kontach (zespołu 1) na których ewidencjonuje się środki pieniężne na rachunkach bankowych dokonywać wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, z zachowaniem pełnej zgodności zapisów między jednostką a bankiem, zgodnie z zasadami funkcjonowania poszczególnych kont służących do ewidencji środków pieniężnych określonymi w załącznikach nr 2 i 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

12.3 Na koniec każdego roku obejmować inwentaryzacją wszystkie środki pieniężne na rachunkach bankowych celem uzgodnienia rzeczywistego stanu aktywów, stosownie do art. 4 ust. 3 pkt 3 i art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

12.4 W toku inwentaryzacji ujawniać różnice pomiędzy stanem rzeczywistym a stanem wykazanim w księgach i rozliczać je w księgach roku na który przypadał termin inwentaryzacji – w przypadku środków pieniężnych na koniec każdego roku obrotowego, stosownie do art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

12.5 Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze jakie wystąpiły na rachunkach bankowych, ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną w myśl postanowień art.4 ust 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

13. Urząd Gminy w 2012 roku oraz w latach wcześniejszych, pomimo ciążącego obowiązku, nie składał deklaracji podatkowych na podatek od nieruchomości i nie dokonywał wpłat należnego podatku. Na podstawie sporządzonego zestawienia nieruchomości gminnych ustalono, że w zasobie Gminy znajdują się grunty zabudowane (oznaczone w ewidencji gruntów symbolami Bi i Bz) nie oddane w posiadanie zależne o łącznej powierzchni 17.254 m² oraz 704,40 m² powierzchni użytkowej budynków, podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1, w związku z art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁷.

Na podstawie sporządzonych w trakcie kontroli deklaracji na podatek od nieruchomości ustalono, że należny Gminie podatek od nieruchomości za lata 2009-2012 wynosi łącznie 11.022 zł, w tym za 2009 r. (1.550 zł), 2010 r. (1.501 zł), 2011 r. (1.526 zł), 2012 r. (6.445 zł).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą inspektor d/s wymiaru podatków i opłat, Skarbnik Gminy oraz Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 13

13.1 Corocznie sporządzać dla Urzędu Gminy deklaracje na podatek od nieruchomości, stosownie do art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

13.2 Uregulować zaległy podatek od nieruchomości za lata 2009-2012.

14. Wystąpiły przypadki, że na wpływającej do Urzędu Gminy korespondencji (tym na deklaracjach podatkowych podatku od nieruchomości od osób prawnych) nie zamieszczano

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.

daty wpływu do Urzędu Gminy, co narusza § 42 ust. 2, w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych⁸.

Odpowiedzialność ponoszą – inspektor ds. kancelaryjno gospodarczych, inspektor ds. wymiaru podatków i opłat oraz Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 14

Na każdej wpływającej do Urzędu Gminy na nośniku papierowym dokumentacji, w tym na deklaracjach podatkowych umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę wpływu, stosownie do przepisu § 42 ust. 2, w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.

15. Organ podatkowy nie prowadził w 2012 r. systematycznie czynności windykacyjnych w stosunku do podatników zalegających z zapłatą podatku od nieruchomości od osób prawnych, podatku rolnego, leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych oraz podatku od środków transportowych - nie wystawiano na bieżąco i nie doręczano upomnień oraz tytuły wykonawcze wystawiano i przesyłano do Urzędu Skarbowego ze znacznym opóźnieniem. Nieprawidłowość narusza § 2, § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 oraz § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁹.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi referent ds. księgowości podatkowej oraz Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 15

Dokonywać systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań podatkowych, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W przypadku zwłoki w zapłacie zobowiązania podatkowego podejmować czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego wystawiając upomnienie, zgodnie z § 3 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia. Tytuły wykonawcze wystawiać po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia, stosownie do § 5 ust. 1, w związku z § 3 ust. 1 w/w rozporządzenia.

16. Nie opodatkowano podatkiem nieruchomości gminnych przejętych aktem notarialnym Rep A/218/2012 z dnia 26.01.2012 r. od SKR w Baćkowicach, oddanych w dzierżawę osobom prawnym i osobom fizycznym na podstawie umów:

- umowy dzierżawy z dnia 14 czerwca 2009 roku zawartej pomiędzy Spółdzielnią Kółek

⁸ Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.

Rolniczych w Baćkowicach a Przedsiębiorcą „TRANSMAN” F.H.U. M.Z. z siedzibą w Baćkowicach na okres od 15.06.2009 r. do 14.06.2016 r. na dzierżawę stacji paliw będącej wówczas własnością Spółdzielni (od 26.01.2012 r. własność Gminy) składającej się z: pomieszczenia dla obsługi klientów, podestu na dystrybutory, wiaty – zadaszenia odmierzaczy paliw, utwardzonych podjazdów pod pomieszczenie obsługi i odmierzaczy paliw, fundamentów pod kompaktową stację sprzedaży LPG z podziemną instalacją rur PCV do podłączenia instalacji elektrycznej, zbiorników w ilości 2 szt. o poj. V 10 000 l na produkty naftowe, WC drewniane dwu oczkowe, dokumentacja stacji, agregat śniegowy Vt S 60, lada pomiarowa, działka o pow. 1100 m².

- umowy dzierżawy zawartej w dniu 31.08.2012 roku pomiędzy Gminą Baćkowice a „TRANSMAN” F.H.U. Handel olejem napędowym – grzewczym i etyliną Z.M. na dzierżawę nieruchomości gminnej o powierzchni 0,0042 ha położonej w obrębie Baćkowice, składającej się z części działki oznaczonej numerem 181/5 (o wymiarach 21m x 2 m), lokal magazynowy o powierzchni 3,00 m² stanowiący część budynku wiaty magazynowej.

- umowy dzierżawy zawartej w dniu 16.07.2010 roku pomiędzy Gminą Baćkowice a firmą TRIUMPH EKSPORT Sp. z o. o. Gołoszyce na wydzierżawienie nieruchomości gruntowej o powierzchni 0,13 ha położonej w obrębie wsi Gołoszyce składającą się z części działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 224/3 z przeznaczeniem na działalność gospodarczą.

- umowy dzierżawy z dnia 30.11.2012 roku zawartej pomiędzy Gminą Baćkowice a Kuczyńskim Firmą Wielobranżową w Baćkowicach na wydzierżawienie lokalu użytkowego o powierzchni 90 m² w budynku wiaty magazynowej (usługowo – handlowej) usytuowanym na nieruchomości gruntowej położonej w obrębie Baćkowice oznaczonej numerem działki 181/7, grunt niezbędny do korzystania z lokalu o powierzchni 112 m² (20m x 5,60m) stanowiący część nieruchomości działki 181/7. Anekssem Nr 1 z dnia 31 grudnia 2012 roku do umowy dzierżawy z dnia 30 listopada 2012 roku oddano w dzierżawę lokal użytkowy o powierzchni 56 m² w budynku wiaty magazynowej (usługowo – handlowej) usytuowany na działce 181/7.

W/w podatnicy-dzierżawcy w/w nie złożyli deklaracji lub informacji na podatek od nieruchomości, nie zostali objęci podatkiem od nieruchomości od miesiąca lutego 2012 roku oraz nie dokonali należnej wpłaty podatku.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a oraz art. 6 ust. 6 i ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. Organ podatkowy zaniechał obowiązku żądania złożenia od podatnika (osoby fizycznej) informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz od osoby prawnej złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości oraz wszczęcia postępowania podatkowego i wydania decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi inspektor ds. wymiaru podatków i opłat oraz Skarbnik i Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 16

16.1 Wezwać podatników – dzierżawców gminnych nieruchomości – do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych/deklaracji na podatek od nieruchomości, na podstawie art. 274 a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, a następnie opodatkować podatkiem od nieruchomości na podstawie art. 6 ust. 6 i

9, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych.

16.2 Wyegzekwować należy podatek wraz z odsetkami.

17. Stwierdzono przypadki nie złożenia informacji podatkowej przez podatników - osoby fizyczne w zakresie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego, stosownie do odpowiednio art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym¹⁰ oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym¹¹.

Na skutek braku informacji do obliczenia skutków finansowych z tytułu zwolnień udzielonych przez Radę Gminy Uchwałą Nr XIV/82/11 z dnia 8 grudnia 2011 roku, tj. od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na cele mieszkalne, w podatku od nieruchomości od osób fizycznych stanowiące własność rolników, zamiast z informacji podatkowych, przyjęto powierzchnię mieszkalną szacunkowo, w wysokości 108.080 m² (wg stawki ustalonej przez Radę Gminy 0,35 zł) i wykazano skutki w kwocie 37.828 zł. Powyższa nieprawidłowość świadczy o tym, że sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP za 2012 rok nie zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym, co narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 1 pkt 9, 10 oraz § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej Załącznik Nr 39 do tego Rozporządzenia.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Skarbnik oraz Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 17

17.1 Od wszystkich podatników, będących osobami fizycznymi zobowiązanymi do składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informacji o gruntach i informacji o lasach, egzekwować obowiązek składania tych informacji na formularzach według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku w podatku od nieruchomości, rolnym i leśnym, stosownie do art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym.

17.2 W sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP wykazywać prawidłowe kwoty skutków z tytułu obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg, umorzeń i zwolnień w podatkach, zgodnie z § 9 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej i §3 ust. 1 pkt 9, 10, w związku z §7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej Załącznik Nr 39 do tego Rozporządzenia.

¹⁰ Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 ze zm.

¹¹ Dz. U. Nr 200, poz. 1682 ze zm.

18. Nie sporządzano i w dokumentacji podatkowej Urzędu Gminy nie przechowywano kopii decyzji wymiarowych, dotyczących podatku od nieruchomości, rolnego oraz leśnego od osób fizycznych. Stwierdzona nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto brak kopii decyzji narusza zasady wynikające z załącznika Nr 4 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych¹², a od 20 stycznia 2011 r. zasady wynikające z załącznika Nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych¹³.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponoszą Inspektor ds. wymiaru podatków i opłat oraz Wójt Gminy – jako kierownik jednostki i organ podatkowy.

Wniosek pokontrolny Nr 18

18.1 Sporządzać kopie decyzji wymiarowych i przechowywać je przez okres 10 pełnych lat kalendarzowych, poczynając od 1 stycznia roku następnego od daty ich wytworzenia, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach¹⁴, w związku z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 16 września 2002 r. w sprawie postępowania z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania i kwalifikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych¹⁵ i pkt 2 ppkt 1 załącznika Nr 1 do tego rozporządzenia, mając na uwadze, że – zgodnie z postanowieniami Załącznika Nr 2 „Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych – posiadają one kategorię archiwalną B-10.

18.2 Przypisy należności dokumentować kopiami decyzji wymiarowych wraz z potwierdzeniami ich odbioru, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego z uwzględnieniem, że obowiązkowym elementem decyzji jest podpis osoby upoważnionej z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego zgodnie z art. 210 § 1 pkt 8 ustawy Ordynacja podatkowa.

19. Na kontach podatników dokonywano przypisu podatku od nieruchomości, rolnego i podatku leśnego oraz opłacanego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego pomimo, że decyzja wymiarowa nie została podatnikowi doręczona. Stwierdzona nieprawidłowość

¹² Dz. U. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.

¹³ Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.

¹⁴ Dz. U. z 2011 r. Nr 123, poz. 698 ze zm.

¹⁵ Dz. U. Nr 167, poz. 1375

narusza art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, w związku z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Referent ds. księgowości podatkowej oraz Wójt Gminy.

Ponadto stwierdzono, że w decyzjach wymiarowych wskazywano i przypisywano podatek osobom nieżyjącym. Podatki dla osób fizycznych były przypisywane na kontach podatników bez względu na fakt, czy decyzja została podatnikowi doręczona czy nie doręczona, co powoduje, że ewidencja podatkowa jest nierzetelna. Zaniechano podjęcia czynności dla ustalenia następców prawnych wobec nieżyjących podatników podatku rolnego od osób fizycznych, co narusza art. 1025 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks Cywilny, zgodnie z którym jeżeli podatnik nie żyje organ podatkowy składa wniosek do sądu powszechnego o nabyciu przez spadkobiercę (ustalenie spadkobiercy umożliwia wydanie decyzji podatkowych na podstawie art. 100, w związku z art. 102 ustawy Ordynacja podatkowa), natomiast księgi rachunkowe (ewidencja szczegółowa według podatników) nie odzwierciedlają stanu rzeczywistego, co narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą inspektor ds. wymiaru podatków i opłat oraz Skarbnik i Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 19

19.1 Decyzje wymiarowe wystawiać na podatników podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego. Krąg podatników wymieniony został w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym i art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym, w myśl których podatnikami podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego są właściciele lub posiadacze samoistni nieruchomości (gruntu).

19.2 W przypadku ustalenia, że podatnik nie żyje – wydawać decyzje o odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania podatkowe spadkodawcy, po przeprowadzeniu postępowania o nabycie spadku (art. 1025 Kodeksu Cywilnego), stosownie do przepisów art. 100, w związku z art. 102 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Jeżeli przedmiot opodatkowania pozostaje w posiadaniu samoistnym – wydać i doręczyć decyzję ustalającą wysokość zobowiązania podatkowego posiadaczowi samoistnemu, na którym zgodnie z przepisami materialnego prawa podatkowego ciąży obowiązek podatkowy.

19.3 Przypisu podatku na koncie podatnika dokonywać pod datą skutecznego doręczenia decyzji organu podatkowego, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

19.4 Ustalić prawidłowy stan rozliczeń, figurujący na kontach podatników, tj. na podstawie skutecznego doręczenia decyzji organu podatkowego ustalającej wysokość zobowiązania, stosownie do art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa oraz

dokonać odpisu podatków na kontach tych podatników, którym nie dokonano skutecznego doręczenia decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego, w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

20. Nie wydawano i doręczano decyzji dla wszystkich współwłaścicieli nieruchomości – opodatkowywano jedną decyzją wymiarową grunty, budynki i lasy stanowiące współwłasność małżonków, zamiast w drodze odrębnych decyzji. Powyższe narusza art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą inspektor d/s wymiaru podatków i opłat oraz Skarbnik i Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 20

Grunty stanowiące współwłasność małżonków opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji, stosownie do art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym, z wyjątkiem od tej zasady określonym w art. 3 ust. 6 ustawy o podatku rolnym, tj. w sytuacji, gdy użytki rolne albo grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych stanowią gospodarstwo rolne prowadzone w całości przez jednego ze współwłaścicieli (współposiadaczy) podatek ustala się w drodze decyzji wymiarowej tylko temu współwłaścicielowi, który w całości prowadzi to gospodarstwo.

21. Na dzień 31 grudnia 2012 roku w podatku rolnym i podatku leśnym od osób fizycznych na kontach 8 podatników (0000768, 00001287, 00000231, 00000945, 00000372, 00002283, 00001045, 00000417) wykazano zaległości w kwocie 14.984,79 zł, które dotyczą lat 1997-2007. Na zaległości te wystawiano upomnienia i tytuły wykonawcze, na które Urząd Skarbowy w Opatowie wydał postanowienia o niemożliwości dokonania czynności egzekucyjnych i umorzeniu postępowania egzekucyjnego. W/w zaległości uległy przedawnieniu, natomiast do dnia kontroli nie dokonano odpisu przedawnionych zaległości podatkowych, stosownie do § 4 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi referent ds. księgowości podatkowej oraz Skarbnik i Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 21

Zobowiązania podatkowe, które wygasły na skutek przedawnienia figurujące na koncie podatnika odpisywać z konta, celem odzwierciedlenia stanu rzeczywistego, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i § 4 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu

terytorialnego.

22. Organ podatkowy nie naliczył i nie pobrał należnych odsetek w łącznej kwocie 561 zł od 29 podatników, którzy nieterminowo regulowali wpłaty rat podatku od środków transportowych na łączną kwotę 75.389 zł. Raty podatku zapłacono z opóźnieniem od 2 dni 244 dni. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 53 § 1 i § 4 i art. 55 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Inspektor ds. działalności gospodarczej oraz Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 22

22.1 Od nieterminowych wpłat rat podatków lokalnych naliczać i pobierać należne odsetki za zwłokę, stosownie do art. 53 § 1 i § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. W przypadku, gdy dokonana przez podatnika wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę zaliczać proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości wraz z odsetkami za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę, zgodnie z art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

22.2 Wyegzekwować od 29 podatników podatku od środków transportowych należne odsetki za zwłokę.

23. Wójt Gminy nie ustalił zasad rozliczania dotacji podmiotowych z budżetu gminy dla samorządowych instytucji kultury. Zgodnie z art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dotacjami są podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu m.in. jednostki samorządu terytorialnego przeznaczone na podstawie ustawy o finansach publicznych, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Z uwagi na to, że przepisy ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej nie określają zasad rozliczania udzielonej dotacji dla samorządowych instytucji kultury dla prawidłowości rozliczenia dotacji należy określić zasady rozliczania mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych odnoszące się do zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 23

Ustalić zasady rozliczania dotacji podmiotowych udzielanych z budżetu dla samorządowych instytucji kultury.

24. W zakresie klasyfikowania dochodów i wydatków stwierdzono następujące nieprawidłowości:

– Wydatek z tytułu podróży służbowej nr 253/2012 dla Przewodniczącego Rady Gminy

na kwotę 191,80 zł zaklasyfikowano do § 4300 „Zakup usług pozostałych” zamiast do § 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”.

– Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości zaklasyfikowano w paragrafie 0870 „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych”, zamiast 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości”.

Nieprawidłowość narusza zasady klasyfikacji określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁶.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 24

Prawidłowo stosować klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

25. W 2012 roku wydatkowano łącznie kwotę 1.800,00 zł stanowiącą wypłaty dla Komendanta Gminnego OSP z tytułu pełnienia tej funkcji na podstawie umowy zlecenia zawartej w dniu 27 grudnia 2006 r. na czas nieokreślony od dnia 01.01.2007 r. za miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 150 zł. Wypłacanie na tej podstawie wynagrodzenia narusza art. 32 ust. 3a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej¹⁷, zgodnie z którym gmina może zatrudnić komendanta gminnego.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 25

Świadczenia pieniężne dla Gminnego Komendanta OSP z tytułu sprawowanej funkcji wypłacać wyłącznie w formie wynagrodzenia, w ramach stosunku pracy jako jedynej dopuszczalnej prawem gratyfikacji, zgodnie z art. 32 ust. 3a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.

26. Dowody źródłowe załączone do raportów kasowych dotyczące wypłat np. diet radnych i sołtysów, ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych na łączną kwotę 6.599,37 zł nie zawierają daty pobrania gotówki przez osoby którym dokonywano wypłaty, co narusza art. 22 ust. 1 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za w/w nieprawidłowości ponosi inspektor ds. podatków i opłat pełniący obowiązki kasjera i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 26

Na dowodach wypłaty gotówki z kasy zamieszczać datę odbioru gotówki, stosownie do art. 22 ust. 1 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

¹⁶ Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.

¹⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 ze zm.

27. W 2012 roku ze środków ZFŚS przyznano dla 5 pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy pomoc finansową zróżnicowaną proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych¹⁸.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy i Sekretarz Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 27

Wysokość udzielanej pomocy udzielanej z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych pomocy uzależniać od sytuacji rodzinnej, życiowej i materialnej, stosownie do art. 8 ust.1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

28. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia w dwóch przetargach nieograniczonych: na „Remont nawierzchni dróg gminnych we Wszachowie i Gołoszycach” z dnia 26.10.2012 roku i „Remont nawierzchni dróg gminnych w Modliborzycach i Rudnikach” z dnia 15.03.2012 roku zawarto wymóg złożenia przez wykonawcę wraz z ofertą parafowanej umowy o zamówienie publiczne, pomimo, że nie daje to podstaw możliwości dokonania oceny spełnienia przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu i nie potwierdza też spełnienia wymagań dla robót budowlanych określonych przez zamawiającego. Powyższe narusza art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Odpowiedzialność za w/w nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 28

Nie żądać od wykonawców dostarczenia wraz z ofertą parafowanego wzoru umowy. Od wykonawców żądać jedynie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁹.

29. W zawiadomieniach o wyborze najkorzystniejszych ofert z dwóch przetargów nieograniczonych na „Remont nawierzchni dróg gminnych we Wszachowie i Gołoszycach” z dnia 13.11.2012 r. oraz „Remont nawierzchni dróg gminnych w Modliborzycach i Rudnikach” z dnia 05.04.2012 roku przesłanych do wykonawców, którzy złożyli oferty nie podano terminu, po upływie którego może być zawarta umowa w sprawie zamówienia publicznego. Powyższe narusza art. 92 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Odpowiedzialność za w/w nieprawidłowości ponosi inspektor ds. dróg.

¹⁸ Dz. U. z 2012 r. poz. 592 ze zm.

¹⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

Wniosek pokontrolny Nr 29

W zawiadomieniu wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty wskazywać informację o terminie określonym zgodnie z art. 94 ust. 1 lub 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, po którego upływie umowa w sprawie zamówienia publicznego może być zawarta, stosownie do art. 92 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.

30. W objętych kontrolą przetargach nieograniczonych na podstawie sporządzonych protokołów postępowań stwierdzono, że wartości zamówień ustalono wraz z podatkiem od towarów i usług, zamiast w kwotach netto. Nieprawidłowość narusza art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Odpowiedzialność za w/w nieprawidłowości ponoszą inspektor ds. dróg oraz inspektor ds. inwestycji.

Wniosek pokontrolny Nr 30

Z należyłą starannością ustalać wartość zamówienia publicznego - bez podatku od towarów i usług, stosownie do art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

31. Zaniechano naliczenia i pobrania odsetek od nieterminowych wpłat dokonanych w latach 2010-2012 od należności z tytułu wieczystego użytkowania, dzierżawy oraz najmu do czego uprawniają przepisy art. 481 § 1 i § 2, w związku z art. 359 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny, co narusza art. 254 pkt 1, ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W czasie trwania kontroli od nieterminowych wpłat dokonanych w latach 2010-2012 naliczono należne odsetki za zwłokę w łącznej kwocie 3.475,57 zł.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą inspektor ds. księgowości budżetowej, Skarbnik Gminy oraz Wójt Gminy

Wniosek pokontrolny Nr 31

31.1 Od nieterminowo wnoszonych należności z tytułów cywilnoprawnych naliczać i pobierać odsetki w wysokości w wynikającej z zawartych umów, a w przypadku braku uregulowań umownych w wysokości ustawowej, stosownie do art. 481 § 1 i 2 w związku z art. 359 § 1 i 2 ustawy - Kodeks cywilny.

31.2 Podejmować konsekwentne działania w celu egzekwowania należności cywilnoprawnych wraz z odsetkami, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

31.3 Wyegzekwować należne Gminie odsetki za zwłokę od nieterminowych wpłat dokonanych z tytułu wieczystego użytkowania, dzierżawy i najmu w latach 2010-2012.

32. W 2012 roku Gmina Baćkowice zbyła w drodze przetargu ustnego nieograniczonego pięć nieruchomości - działek budowlanych położonych w miejscowości Baćkowice.

W ogłoszeniu o przetargu podano kwotę minimalnego postąpienia, czym naruszono § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości²⁰, zgodnie z którym o wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Sekretarz Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 32

W ogłoszeniu o przetargu nie zamieszczać informacji o wysokości minimalnego postąpienia, bowiem zgodnie z § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, o jego wysokości decydują uczestnicy przetargu, z tym że nie może ono wynosić mniej niż 1 % ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:

Rada Gminy w Baćkowicach

²⁰ Dz. U. Nr 207, poz. 2108 ze zm.